

Manifest "Contra l'emergència generacional, joventut unida"

Avui en dia ser jove és tenir més atur de llarga durada, més contractació precària, dificultats per traçar la trajectòria vital, impossibilitat d'exercir els nostres drets polítics... L'emancipació és una utopia i l'habitatge digne, una quimera. **La bretxa entre generacions s'obre de manera acusada, afectant la nostra salut mental, la nostra vida laboral i les nostres possibilitats de futur, mentre no se'ns té en consideració en la presa de les principals polítiques públiques i decisions.** I aquest adultcentrisme intersecciona amb les dificultats que moltes joves tenim a causa de l'opressió per ser dones, dissidents sexuals i de gènere, migrades... En definitiva, som la joventut de les crisis socials, econòmiques, polítiques i climàtiques que convergeixen en nosaltres en una emergència generacional.

Aquesta emergència té remei. Per això, les joventuts del Grup del Senat de l'Esquerra Confederada (**Joves PV - Compromís, Gazteok Bai, Som Compromís, Más Madrid i Mallorca Nova**) han impulsat aquest manifest amb polítiques que fa anys s'haurien d'haver implementat i que només suposen una petita passa per evitar la situació límit que vivim, però que són, sense cap mena de dubte, d'imperiosa necessitat.

Mesures de xoc contra la precarietat juvenil

En els últims anys hem vist com la precarietat ha estat la norma de la joventut dels nostres pobles. En totes les latituds de l'Estat l'atur juvenil se situa molt per sobre de l'aturada de les persones majors de 29 anys. Les dues tendències, atur elevat i precarietat, s'han accentuat amb les successives crisis, cronificant aquesta situació. Després de la recomanació del Consell de 22 d'abril de 2013 sobre l'establiment de la Garantia Juvenil i amb la Llei 18/2014, de 15 d'octubre, d'aprovació de mesures urgents per al creixement, la competitivitat i l'eficiència, es posa en marxa el Sistema de Garantia Juvenil, l'objectiu del qual és reduir l'atur juvenil i capacitar la joventut en un món laboral advers.

El problema d'aquesta política és que la seva implementació es fa en un context de regressió dels drets laborals dels joves, de contractes temporals com el model per atacar l'atur. Al final, el resultat és un sistema que situa el pes de la responsabilitat de la recerca de l'ocupació en els joves de manera individual, no soluciona els problemes estructurals que impedeixen l'accés a molts d'aquests treballs que podrien ser habilitats per a la joventut i molts dels col·lectius més vulnerabilitzats no accedeixen a les ajudes del Sistema de Garantia.

S'ha dit que ha estat una política d'èxit a millorar les dades de l'atur, però resulta insuficient en molts sentits, com atacar la temporalitat o la vulnerabilització de molts sectors socials. **El Sistema de Garantia Juvenil ha de millorar en la coordinació amb les comunitats autònomes, ha de corregir el sistema d'accés perquè els joves més vulnerabilitzats accedeixin als serveis i ajuts que ofereix i n'ha de millorar la implementació.** El Sistema de Garantia Juvenil hauria de tenir canals de governança d'entitats, associacions juvenils, Consells de la Juventut. perquè es pugui implementar millores i poder accedir millor a les realitats ocupacionals de la joventut. A més, s'ha de complementar en ajudes estructurals per a membres de la societat que han de fer front a més dificultat per trobar una feina a causa de

situacions discriminatòries: les dones joves en moltes latituds de l'Estat pateixen més atur de llarga durada que els homes (és el cas de Balears, País Valencià i Navarra, amb una distància de 10 punts en la taxa en aquest últim), les persones trans* tenen més possibilitat d'estar en atur (segons Ben Amics, l'atur de persones trans* és del 60% aproximadament) i les persones migrades joves pateixen una precarietat més gran a la feina. Totes aquestes situacions han d'anar acompanyades d'una decidida actuació contra la temporalitat i l'adequació de la formació a un desenvolupament econòmic social just per a tota la joventut, evitant la infraqualificació i sobrequalificació que pateixen molts joves.

Una altra font de precarietat es dona en la fase formativa de la joventut. Les pràctiques no laborals, curriculars o extracurriculars, s'han considerat tradicionalment una font de formació i d'experiència per als joves a l'hora d'incorporar-se al mercat laboral. No obstant això, aquests propòsits s'han deteriorat amb el temps. **Les pràctiques han passat a ser per a moltes empreses una font de treball gratuït o amb unes condicions econòmiques molt precàries.** S'assumeixen tasques que no s'hauria d'articular a través de pràctiques sinó a través de contractes reglats. Jornades de 8 hores de treball compaginades amb l'assistència a classes i sense rebre remuneració ni l'alta en la seguretat social: aquesta és la realitat de la joventut. Per tant, entenem que les pràctiques són una forma d'explotació laboral que ha de ser repensada i que sigui un vehicle sa entre l'etapa estudiantil i la laboral.

En aquest sentit, un gruix important del frau en les pràctiques no laborals es troba en les pràctiques extracurriculars. És a dir, en aquelles que no estan incloses dins dels programes d'investigació universitaris o de Formació Professional. El treball que es realitza en aquestes pràctiques generalment substitueix tasques que haurien d'estar regulades amb contractes d'acord amb la legislació i, per tant, considerem necessari abolir les pràctiques extracurriculars fraudulentament perquè només es mantinguin les curriculars, que són les que tenen un propòsit veritablement formatiu. En cas de l'existència de les extracurriculars, han de ser remunerades i amb equiparació als drets laborals de qualsevol treballador o treballadora.

En el cas de les curriculars, considerem poc ètic que per obtenir una titulació oficial sigui obligatori sotmetre l'alumnat a l'explotació laboral que suposa l'exercici de les pràctiques no remunerades i exigim realitzar un nou estatut dels becaris que delimiti una remuneració obligatòria, vacances, i que sancioni les pràctiques abusives de les empreses i/o entitats públiques on es realitzin.

A més i en qualsevol cas, considerem igualment necessari que les pràctiques no laborals siguin reconegudes per les empreses i les administracions com a experiència laboral perquè així aquest període es cotitzi i sigui comptabilitzat per la seguretat social.

Per això proposem:

- Impulsar **polítiques d'inserció laboral més enllà del Sistema Garantia Juvenil** i combatre la temporalitat i les desigualtats estructurals en l'accés a l'ocupació.
- Que totes **les pràctiques no laborals es valorin com a experiència laboral** i que doni dret a cotització per desocupació.
- Realització **d'un nou estatut dels becaris** que delimiti una remuneració obligatòria, vacances, i que sancioni les pràctiques abusives

Mesures de xoc per a l' emancipació juvenil

El primer pas per poder emancipar-se és garantir el dret a un habitatge digne, ja que no podem deixar de necessitar un sostre sobre els nostres caps. Per això, la Constitució Espanyola la recull com un dret fonamental en l'article 47: "Tots els espanyols tenen dret a gaudir d'un habitatge digne i adequat. Els poders públics promouran les condicions necessàries i establiran les normes pertinents per fer efectiu aquest dret, regulant la utilització del sòl d'acord amb l'interès general per impedir l'especulació".

L'habitatge ha de ser un dret, i no un bé de mercat. A Espanya, l'accés a l'habitatge continua sent un problema per a moltes persones, i especialment per a la joventut. Això, juntament amb les elevades taxes de precarietat i atur, dificulta que les persones joves puguin emancipar-se, sent Espanya un dels països d'Europa en què ho fan més tard, a una mitjana de 29,8 anys, segons Eurostat, i que el 2021 només el 14,9% de les persones joves a Espanya estava emancipat, segons el Consell de la Joventut (CJE). A més, el 31,7% de les persones joves estan en risc de pobresa i exclusió social, la qual cosa els converteix en el col·lectiu més vulnerable. El salari mitjà entre els 16 i els 29 anys se situa en els 11.634,11€ anuals, la qual cosa implica que si una persona jove quilitzés viure en solitari hauria de destinar el 91,6% del seu sou a l'habitatge.

En aquest sentit, **la problemàtica que envolta l'accés a l'habitatge per part de les persones joves és estructural – la temporalitat, la precarietat i els elevats preus del lloguer –**. En aquest sentit, una ajuda econòmica com el bo jove – de 250 euros mensuals durant dos anys per a les persones d'entre 18 i 35 anys amb rendes o ingressos inferiors als 23.000€ anuals – presenta no tan sols les limitacions pel fet que no és universal i que no soluciona les causes del problema, sinó també pel fet que tan sols es té en compte les persones joves que treballen, és a dir, al 36,4% de les persones entre 16 i 29 anys. A més, aquest bo tampoc té en consideració les diferències en els preus del lloguer dels diferents municipis i territoris.

Per això demanem a l'Estat:

- **La regulació del mercat de l'habitatge**, per limitar i/o reduir el preu del lloguer en zones de mercat tensionat mitjançant la creació d'uns estàndards de preus per metre quadrat.
- **La desvinculació del preu del lloguer de les normes del mercat especulatiu** i la vinculació del preu a les zones, l'eficiència energètica i l'estat de l'habitatge.
- **L' augment del pressupost d'inversió de polítiques d' habitatge** a un 100% respecte a l'actual.
- Destinació del **100% de les promocions en el sòl públic al lloguer social**, amb un percentatge definit dedicat a les persones joves.
- Destinació d' un **30% de les promocions de l'habitatge en el sòl privat al lloguer social** amb un percentatge definit dedicat a les persones joves.
- Eliminar la bonificació total a l'impost sobre el patrimoni i establir un **impost als habitatges buits** o incrementar un 150% l'IBI per normativa estatal als habitatges buits.

- **La construcció d'habitatge públic de lloguer variable segons criteris de renda** per tal de prevenir la segregació.
- A les zones d'economia madura i d'habitatge tensionat, **permetre la reconversió de pisos d'ús no residencial en residencial**, sempre que es disposin dels espais dotacionals i equipaments ciutadans necessaris en el barri o estiguin previstos en el planejament urbanístic.
- **Aplicar les bonificacions en el lloguer atenent les necessitats de cada Comunitat Autònoma i municipi, garantint que tota la joventud hi tingui accés** i que van lligades a les mesures anteriors, per evitar bonificar els propietaris.

Més democràcia: mesures per als drets polítics del jovent

L'adquisició de drets civils i la millora de la qualitat democràtica ha de ser un dels principals reptes de qualsevol societat per tal d'aconseguir una ciutadania participativa en els afers públics del seu país. Històricament, hem vist com hi ha hagut una reducció de l'edat de vot que ha servit per promoure la participació política i que les diferents generacions se sentin més implicades en les decisions polítiques que es duen a terme.

El sistema educatiu obligatori ens forma fins als 16 anys, a partir d'aquest moment elegim els nostres itineraris professionals i personals. Podem exercir la nostra ciutadania, tenim dret a treballar, paguem impost, podem donar consentiment a rebre determinats tractaments mèdics, podem associar-nos i també tenim la possibilitat de manifestar-nos, triar els representants sindicals, entre altres drets i deures que es van adquirint progressivament.

Malgrat això, **l'edat de vot no és coherent amb la resta de drets, deures i llibertats**. Ja que no se'ns permet participar en els assumptes públics, directament o per mitjà de representants, lliurement elegits en eleccions periòdiques per sufragi universal, com s'expressa a l'article 23 de la Constitució Espanyola.

La ciutadania ha d'entendre que les persones joves no som la generació del futur, que som present i tenim molt a aportar a les nostres societats. Per això cal incentivar la participació política i, tanmateix, nombrosos estudis demostren les altes xifres de desafecció política entre les generacions més joves perquè les agendes polítiques se centren en altres sectors de població. La rebaixa de l'edat de vot als 16 anys obriria la possibilitat a les persones joves de situar-se en el focus de les polítiques, ja que es convertirien en agents amb un major pes polític. És una necessitat per a la democràcia i per donar resposta als problemes de la joventut.

El maneig de les noves tecnologies és uns dels trets distintius de les persones joves, una realitat que diferents estudis assenyalen com un avantatge per fomentar el coneixement polític i la implicació de la joventut. Amb l'avanç de la societat, també s'ha produït un creixement poblacional desigual, vivim en societats altament envellides, la qual cosa provoca un desequilibri electoral entre joves i grans i pot causar la marginació de la joventut en la política. Per revertir la situació, és necessària la reducció de l'edat de vot i propiciar que les polítiques incloguin la nostra generació.

La reforma de la Llei Orgànica de Règim Electoral General (LOREG) cap a l'ampliació del dret de sufragi a les persones de 16 i 17 anys és una reivindicació que defensem del grup de l'Esquerra Confederal. És un dret inalienable, essencial i necessari per garantir la participació de la gent jove.

JOVENTUT AMB FUTUR

Així mateix, la representació política és l'eina més important del nostre sistema democràtic. I al seu torn és un espai on les futures generacions estan gairebé desaparegudes, **en aquesta legislatura (XIV) només 12 dels 350 diputats van assolir el càrrec amb menys de 30 anys, un 3,42%.**

En el Congrés dels Diputats així com en els diferents òrgans de representació política es prenen les decisions més importants del nostre Estat i dels nostres pobles. Com és possible que es prenguin decisions que hipotequin el nostre present i futur sense que les generacions més afectades tinguin veu?

La joventut no està inclosa en les institucions polítiques i tan sols exerceix una vaga participació política mitjançant el vot. Que les nostres institucions no tinguin la visió i l'opinió de la joventut tan sols perjudica la nostra democràcia, que no serà capaç de prendre decisions que reflecteixin el present i el futur de la nostra comunitat.

L'assoliment de la igualtat entre totes les persones ha d'estar travessat per qualsevol àmbit de la vida, ja sigui econòmic, de gènere, cultural o generacional. Alhora, entenem que el reconeixement de la diversitat és un valor inherent en la nostra democràcia i per això, calen mesures que fomentin la participació de grups exclosos sobretot en els òrgans de representació més importants del nostre Estat.

Per això, des de les joventuts de l'esquerra confederal exigim:

- **Reduir als 16 anys l'edat legal per votar** en totes les eleccions.
- **Garantir per llei la presència d'una persona menor de 30 anys en els 7 primers candidats de cada llista** en les eleccions estatals i autonòmiques.

Organitzacions impulsors: Joves PV - Compromís, Gazteok Bai, Som Joves Compromís, Más Madrid, i Mallorca Nova

Organitzacions adherides: Joventut d'Esquerra Menorquinista, Gazte Social Berdeak, Joventut d'Esquerra Andaluçista.